

üzemi híradó

A HALASI TÜKÖR MELLÉKLETE

ÁRA: 5,- Ft

KISKUNHALAS, 1989. OKTÓBER 30.

Köszöntő

Negyven éve alapították az állami gazdaságokat, így a mi gazdaságunk, a Kiskunhalasi Állami Gazdaság jogelődeit is. Az évforduló alkalmából tisztelettel és szeretettel köszöntöm gazdaságunk dolgozóit. Különös tisztelettel adózom azoknak akik becsülettel dolgoztak vállalatunkért, de már nincsenek közöttünk.

Az alkalom kötelez a visszapillantásra, a múlt idézésére, mai életünk elemzésére, s a jövő felvázolására is. Ezt a célt szolgálja híradónk, de emellett figyelmébe ajánljuk magunkat környezetünk lakosságának is.

1949-ben gazdaságunkat elhagyott kis és középgazdaságokból tagosították. A szegénység volt a jellemzője, a bölcsője a „nagyüzemnek”: a munkaalomra, kenyérkeresetre váró nincstelen cseléd, napszámbajáró törpebirtokos megélhetését kellett biztosítani. Az első években ezt kellett megoldani az ide küldött vezetőknek, a munkából ki-nevezett igazgatóknak, a kevésszámú szakembernek, volt gazdatisztnak, könyvelőnek. Ezek az emberek megérdemlik a tiszteletet, hiszen jószándékkal végezték a rájuk bízott munkát. Név szerint is emlékezzünk: Nyilas Antal, Reho Ilona, Urfi Ferenc munkásigazgatók, Szatmári Sándor főagronómus, Gyöngyössy Béla főkertész, Seres Franciska – s gazdaságunk krónikása: Wendler Antal nyugalmazott főkönyvelő.

A gazdaságban megélhetést kereső emberek életének javítására, jövőjének biztosítására az egyre nagyobb számú szakgárda jelentős fejlesztéseket kezdeményezett: szőlőt, gyümölcsöst telepítettek, állattenyésztő telepeket hoztak létre, gépesítettek, kemizálták a termelést. A nagyüzemesítéssel együttjárt a méretek változása: táblásítás, területrendezés. Szervezés terén: szakosodás, koncentráció. A több kisebb gazdaság végül is egy 10000 ha-os nagyüzemmé állt össze. A borászat fejlesztésével újtára indult az iparosodás, megépült az ország egyetlen borkősavgyára, erre épült a szeszipari termékek fejlesztése, majd a gyógyszergyártás.

Ha röviden foglalnám össze a negyven évet, azt mondhatnám: az 50-es években volt a nagyüzemi gazdálkodás alapozása, a 60-as években az ültetvényes kulturák (szőlő – az erdő) és az állattenyésztés szakosodása (húsmarha, sertés), a 70-es években történt az élelmiszeripar megalapozása, a 80-as évek a kereskedelmi fejlesztés és az egyszerű vállalkozásoké volt. E korszaknak megvolt az állam által megfogalmazott követelményrendszere: szakembernevelés és -átadás, vetőmagellátás, tenyészállat-előállítás, a szerveződő-fejlődő szövetkezeti mozgalom számára. Ezeknek is igyekeztünk megfelelni.

Negyven évvel ezelőtt az alapító célok között a földhasznosításon túl a foglalkoztatás is szerepelt. Ma a vállalat fő feladata: megélhetést és jövőt biztosítani kollektívánknak, törődni azokkal az emberekkel, akik a Kiskunhalasi Állami Gazdaságtól remélik sorsuk emberi formálását. Eddigi munkánk feljogosít a várakozásra. Hogy példát mondjak: az utóbbi 20 év alatt több mint 500 család lakásgondját segítettük megoldani. Jövedelem terén lépést tartunk környezetünkkel. A keresetszabályozás, a gazdálkodás nehézségei sajnos arra kényszerítették dolgozóinkat, hogy kiegészítő tevékenységekkel növeljék jövedelmüket. Ezt látva kisvállalkozások egész sorát vezettük be az állattenyésztésben, a kertészetben.

A múlt küzdelmeit, kudarcait megszüpíti az emlékezés, sikereit pedig felmagasztalja. A jelent éljük, annak realitását nem feledheti el semmiféle szépítő magyarázat. Bizony gondokkal terhes a jelenünk. A természet, az időjárás mostohán bánik évek óta szőlőinkkel. Tisztelettel érdemel dolgozóink és vállalkozóink hűsége, szívós kitartása és bizakodása. Mi csak enyhíteni tudjuk az elemi csapások által okozott kárt, megteríteni nem.

A gazdaság termékszerkezete piacerékény. Ez jó is, mert állandó figyelmre, munkára sarkall, de nehéz is egyben, nagy a kockázata. Gondoljunk csak a szovjet piac csökkenésére. Ezt sajnos gyártmányfejlesztéssel se tudtuk pótolni. A nyereség elmaradását pedig ma azonnal megérzik dolgozóink, hiszen a bérfejlesztés forrása a nyereség. Ilyen körülmények között nagy dolog az, hogy 1988-at kiemelkedő nyereséggel zártuk, 1989 is elfogadható mértékű lesz.

A múltra emlékezve, a jelen gondjaira és a lehetséges jövőre terelődik figyelmünk. Jövőnk, a fennmaradásunk érdekében intenzív gyártmányfejlesztő munkát végzünk. Folytatjuk szerkezetjavító -átalakító tevékenységünket. Célnk a piaci igényekhez igazodás. Szervezeti munkánkban növeljük a termelési egységek önállóságát, szorgalmazzuk a belső vállalkozásokat. Az érdekeltség szorosan összefügg a tulajdonlással. Ennek érdekében kerestük, és kialakítjuk azt a formát, amely dolgozóinkat gazdaságunk vagyonának tényleges tulajdonosává teszi. Erre ma ismert szervezeti formák léteznek: Kft, R. T. Foglalkozunk ezek létesítésével.

Negyven éven át sokat változott munkánk nyomán ez a vidék, s még többet az ember. Hadd minősítse ezt a költő gondolata: „hogy az emberért és egymásért számvetést ha tart az lélek, nem kell szégyellnünk a mögöttünk nyújtózó időt”.

Katona István
vezérigazgató

Annó 1953 – Balotaszállítás

Visszatekintés a kezdetekre

Beszélgetés Pétek Olivér alapító taggal

Évekig járt el a szerkesztőség ajtaja előtt, beköszönve a nyitott ajtón át, de legfeljebb ha felmondatos megjegyzése volt a dolgokról, mert mindig sietett. Ahogy most így e cikk kapcsán szembeülve figyelem élenk tekintetét, látom rajta, már mehetnek. Kérdéseimmel szegezem a fotelba.

Pétek Olivér a kisszállási uradalomból elindulva 1949-től a Kiskunhalasi Állami Gazdaság – ideértve a sok jogelődöt is – dolgozója. No persze ma már mint nyugdíjas segít, havonta kétszer „kiborítékolni” a dolgozók fizetését.

– Alapító tagnak lenni mindig nagy felelősség. Most visszatekintve az elmúlt 40 esztendőre, vállalod? – Persze, hogy vállalom. Talán még büszke is vagyok rá, bár nem igen szoktam ezen gondolkodni.

– A legjobb alkalom, hogy felidézzük.

– Én már az állami gazdaságok megalakulása előtt is, – 1948 januárjától – mezőgazdasági nagyüzemben dolgoztam Kisszálláson a Dohányjövődéki Mintagazdaságban. A 206 holdas gazdaságban én voltam egy személyben az adminisztráció. Ezt a gazdaságot 1951-ben a balotaszállási gazdasághoz csatolták. Akkor még egyszerűbben mentek a dolgok, nem volt így felduzzadva a számvitel. En például egy személyben intéztem a gazdaság pénzügyeit mint egyszámvezető pénztáros.

Tanyán volt az irodánk. Az egyik szobában az igazgató, a másikban pedig a főkönyvelő, az anyagkönyvelő-adminisztrátor és jómagam. Egy hosszú kecskelábú asztal két lócaival volt mindannyiunk íróasztala. A fizetés sem volt sokkal jobb, mert én akkor 730 forintot kerestem havonta. Reggel fél héttől este 9–10 óráig is dolgoztunk – petróleum lámpánál. Kemény élet volt az – hallod – de egyszerűbb. Nagyon szigorú elszámolásunk volt a megye felé. Emlékszem, hogy egyszer egy szénaboglya – nem kazal, boglya – öngyulladását kapott és füstölgött. Ezért két napot töltött az igazgató meg a mezőgazdász a halasi rendőrségen.

– Ugorjunk időben. Hogyan alakultak később a dolgok?

– Később egyesült a tajói gazdaság a sernevállal, a fehértói gazdasággal, s így jöttünk be Halasra. Amerre a gazdaság ment, arra mentem én is családommal együtt. Kisszállás, majd Balotaszállásról Tajórára, – ott két helyen is laktunk, – majd onnan Halasra költöztünk.

– Mikor mentél nyugdíjba?
– 1986. decemberében. Összesen 37 évet és 296 napot dolgoztam az állami gazdaságban.

Földi

Évtizedek krónikája

Lezárult egy korszak, elmúlt négy évtized, felettünk eljárt negyven esztendő, és velünk együtt menetelt GAZDASÁGUNK is nehézbátyujával – benne fények és árnyak –, volt omiólós kalács, és nem egyszer víz és száraz kenyér.

A Gazdaság számos kötetre rügő történeti adattárral rendelkezik, ennek feldolgozása és végső formába öntése még várat magára.

Most a történés-tömegből csak a jelentősebb eseményeket ragadtam ki és adom az olvasó kezébe. E lap terjedelme ennyit lehetőséget nyújtott feladatához, adom hát jószándékkal.

A rideg – kozmetikázást nem tűrő – tényadatok értékelése a jövődolgá lesz, erre most és itt nem vállalkozhatom.

ÍME A KRÓNIKA:

1949. IX. 1. A KALOCSAI ÁLLAMI GAZDASÁG NEMZETI VÁLLALAT alapítása. Üzemegységei: Hildpuszta, Bugacpuszta, Kőncsögpuszta, Szakmár, Kalocsa, Úszód, Császártöltés, KISKUNHALAS: balotai üzemszék, fehértói üzemszék, tajói üzemszék.

1950. II. 23. A kiskunhalasi üzemszéknek önálló állami gazdasággá alakulnak: Tajói ÁG (A-772), Fehértói ÁG (A-774).

1950. II. 25. Balotai ÁG (A-773).

1950. IX. 25. Megalakult a KISKUNHALASI MEZŐGAZDASÁGI TECHNIKUM TANGAZDASÁGA (A-1642).

1951. IX. 1. Kunfehértón megalakult a KERTIMAG Vállalat Cél-gazdasága.

1952. I. 8. A Fehértói ÁG átvette a Tajói ÁG Pirtó, Felsőszállás területének egy részét.

1953. I. 1. A Balotai ÁG beolvad a Tajói ÁG-ba.

1954. VIII. 19. ÉLÜZEM címmel tüntették ki a SERNEVÁL-t.

1954. XII. 7. Kunfehértón felavatták a tízezredik állami kölcsön-nel felépített lakóházat.

1955. VII. 9. ÉLÜZEM címmel tüntették ki a Fehértói Állami Gazdaságot.

1955. XI. 5. Felavatták a SERNEVÁL kutúrházat.

1956. III. 7. A Fehértói ÁG másodszor nyerte el az ÉLÜZEM címet.

1958. IV. 4. ÉLÜZEM-avató ünnepséget tartottak a Tajói ÁG-ban.

1959. III. 31. A Fehértói ÁG 50

kh szőlőültetvényét huzalos támbereendezéssel látta el.

1959. IV. 4. ÉLÜZEM címet kapott a Tajói ÁG.

1959. X. 31. A Fehértói ÁG-ban gépesítették a szüretet. Két hidraulikus prüssel, darálóval, cefrezővel és házilag készített felvonókkal gyorsítják a feldolgozást.

1960. I. 1. MEGALAKULT A KISKUNHALASI ÁLLAMI GAZDASÁG. Elődje a SERNEVÁL volt.

A Fehértói ÁG átvette a KERTIMAG Kunfehértói Üzemegységét.

1960. IV. 1. A Fehértói ÁG felveszi a KUNFEHÉRTÓI ÁLLAMI GAZDASÁG nevet.

1960. IX. 30. Megszületett a szélessoros – akkor 240x50 cm-es sor- és tőtávolságú, gépesítésre alkalmas szőlőtelepítési rendszer Kunfehértón. A nagy vihart kiváló kezdeményezés, évek múltán mint korszerű szőlőművelési rendszer véglegesen csatát nyert.

1961. I. 1. A KISKUNHALASI ÁLLAMI GAZDASÁG (volt SERNEVÁL) beolvadt a Tajói ÁG-ba. A Tajói Állami Gazdaság felveszi a KISKUNHALASI ÁLLAMI GAZDASÁG nevet, Kiskunhalas székhelyel.

1961. III. 1. A mezőgazdasági főhatóságok az ÁG-t és a Technikum Tangazdaságát bemutató, szaktanácsadó gazdasággá minősítették.

1964. VII. 17. A Kiskunhalasi ÁG hozzáfogott a szőlőfeldolgozó és bortároló építéséhez. Az építkezés 8 kh és 300 n-öl területen indult meg.

1966. XII. 1. Jóváhagyják a KUNFEHÉRTÓI ÁG-ban létesítendő szőlőtörköly-feldolgozó üzem beruházási célját. (34713/1966. ikt.)

1973. I. 1. 21 állami gazdaság és az ÁGKER Kft. társulással működik a jövőben a Borkősavüzem. A gesztor szerepét a Kiskunhalasi ÁG tölti be.

1972. VII. 1. A KUNFEHÉRTÓI ÁG – mérlegátadással – beolvadt a KISKUNHALASI ÁLLAMI GAZDASÁGBA.

1987. január 1. Két leányvállalatot alapított a gazdaság: a FARMER Mezőgazdasági Leányvállalat és a Borászati Melléktermék-Feldolgozó Leányvállalatot.

A jubileum alkalmával is mély tisztelettel gondol a GAZDASÁG múltjára

Wendler Antal

Borászat és kereskedelem

A gazdaság területének túlnyomó része gyenge termőképességű, homokos terület, leginkább csak szőlőtermelésre alkalmas. Erre alapozva hozta létre a gazdaság a megélhetést biztosító szőlőtermelési vertikumot, s ez adja jelenleg is bevételünk, nyereségünk legnagyobb részét. Borászati tevékenységünk kezdeti lépéseit 1964-65-ben kezdtük meg a tajói borászati üzem építésével.

Az 1967-ben termelésbe állított pince belföldi folyó bor forgalmazásával indult. 1969-ben kezdetleges technikai berendezéssel megindítottuk a palackozást.

A szőlőtermesztésben kialakított fajtaszerkezetnek megfelelően az Ezerjő, Kövidinka, Olaszrizling és Veltelini fajtákkal jelentünk meg fokozatosan a belföldi piacon.

A borászat technikai fejlődése és az export bővülése a termékskála bővítését eredményezte. Az 1970-es években szállítottunk először nyugati exportra. Szőlőtermesztési vertikumunk fejlesztése indokoltá tette balatonszállási területünkön egy komplett szőlőfeldolgozó és pince építést, mely 1972-ben készült el. 1972-ben gazdaságunk egyesült a Kunfehértói Állami Gazdasággal és így az ottani tárolóterrel együtt összesítő kapacitásunk 100000 hl lett.

Kezdeti tevékenységünk a folyó bor, palackozott literes kiszerelésű bor, hordós export, Salvador csemegebor és

erősített csemegebor volt a jellemző. Később emelkedett a palackos bor aránya és a nyugati hordósbor export.

Napjainkban készletünk nagyobbik részét palackos áruként értékesítjük.

A fizikai borkezelés feltételeit – hideg-melegkezelő berendezések, szeparátorok – beállítását és a működtetésükhöz szükséges technológia megépítését 1979-ben fejeztük be. A borkezelő berendezések fejlesztésével párhuzamosan nagy súlyt helyeztünk a szőlőfeldolgozó rendszer kiépítésére és az erjesztőtér optimalizálására.

1979-ben megkezdtük a magasabb feldolgozottsági fokú bor alapanyagú pezsgők gyártását. A 80-as évektől kezdve részben az export piac bővülése miatt, részben a borkombinát technológiai fejlesztése miatt látványos termelési fellendülés volt tapasztalható.

Gazdaságunk termékei közül a veltelini borral alapoztuk meg hírnevünket belföldön és az export piacon egyaránt. Közel 30 éves borászati múltunkat már sok siker koronázza.

Legfiatalabb önálló egységünket, a kereskedelmi főágazatot 1988. január 1-én az értékesítési főosztály és a szolgáltató terület személyi állományának és eszközeinek részbeni átcsoportosításával hoztuk létre.

A hatékonyabb eszközgazdálkodás érdekében, valamint a speciális szakmai ismereteket igénylő kereskedelmi munkát (beszerzést és értékesítést) a kerületek kezébe adtuk. Első lépésben önállóítottuk, illetve kerületi irányítás alá került a szántóföldi növénytermesztés, az állattenyésztés, gyümölcsstermesztés és az agrokémia kereskedelmi tevékenysége.

A 80-as évek közepétől minden kerületünk, majd főágazatunk önálló anyaggazdálkodásra rendezkedett be. Ezt követően a belföldi italforgalmazás jelentős növelése érdekében a központi kereskedelmi, korábban áruforgalmi osztályt értékesítési főosztállyá szerveztük át. Ezt követte 1988. január 1-én a kereskedelmi főágazat létrehozása.

A fenti átszervezést szükségessé tette az is hogy a belföldi piacon értékesítendő italok volumenét az elmúlt néhány évben megdupláztuk. Új termékskalákat vezetünk be, mely lényegesen szélesebbkörű értékesítési munkát követelt.

Kereskedelmi főágazatunk jelenlegi szervezetében négy ágazattal dolgozik:

- Értékesítési ágazat: melynek feladata a borászati üzem által előállított borok, pezsgők, üdítőitalok forgalmazása mellett a főágazathoz tartozó likőrüzem termékeinek értékesítése is.
- Likőrüzem: melyben éves szinten 5-6 millió palack a piacon nagyon kedvelt likőr-

bor, likőr, pálinkát és párlatot forgalmaz.

– Üzemviteli ágazat: Elsődleges feladata a termelés és értékesítés kiszolgálása.

– Közgazdasági ágazat. A főágazat által forgalmazott italok választékát és mennyiségét is az utóbbi néhány évben megkétszereztük. Jelenleg 23 féle, zömében palackos borral állunk a fogyasztók rendelkezésére.

Termékeink között megtalálhatók – a hagyományos hatalasi fajták (Z. Veltelini, Ezerjő, Hárslevelű, Muscat Lunel) mellett – más történelmi borvidékekről származó, de nálunk palackozott italok is mint a Szekszárdi Kékfrankos, Balatonedericsi Chardonnay, Templomdombi Hárslevelű. Pezsgőből a Szovjetunióban kedvelt Grüner Veltelini és az NDK-ba szállított Attila pezsgő mellett 22 belföldön értékesítésre kerülő fajtát állítottuk elő és forgalmazunk. Jelentős forgalmat bonyolítunk le gyümölcspezsgőből is.

Borászatban előállított termékeink közül egyre jelentősebbé válik az üdítőital. Az elmúlt években 2 millió palackot értékesítettünk, de szeretnénk néhány év alatt elérni az 5-6 milliós forgalmat. Üdítőitalaink mindhárom családja keresett és kedvelt. Az értékesítési ágazat feladata a likőrüzem termékeinek értékesítése is.

Új, a piacon keresett termékskaládok – Fruita Sool, Egzotik, Bahama, stb. – bevezetésével likőrüzemünk teljesítményét megsokszoroztuk.

Küzdelem a talponmaradásért

Nyereséges és veszteséges ágazatok a FARMER-gazdaságban

Az éves eredménytervet készítő szakemberek, a gazdaság kalkulátorai az idén igen nehéz helyzetben voltak. S hogy az egyes főágazatok helyzete ebben az évben a valóságban hogyan is alakult, alakul, arról *Ferenczi Imre*, a Farmer vállalat igazgatója tájékoztatta szerkesztőségünket.

– *Igazgató Úr! Kérem ismeresse lapunk olvasóival a FARMER gazdaság jelenlegi helyzetét.*

– Gazdaságunknak több főágazata van. Az egyik a növénytermesztés. Az őszi búza ebben az évben a tervezett eredményt – hatvanhárom mázsa hektáronként – hozta, ami a tavalyi átlagotl ugyan magasabb, ugyanakkor az alacsonyabb értékesítési átlag miatt az árbevételünk nem növekedett. A borsó és a napraforgó nyereséget hozott. A vetőmag-búza, a rozs termesztése viszont veszteséges az idén. Az időjárás kedvezőlen volt a dinnye termesztésre, ám kedvezően hatott a takarmánynövények hozamára.

A takarmánynövények gazdag hozamával függ össze, hogy a húsmarha ágazatban javult az eredményesség. A tehének elegendő legelőfűhöz jutottak s így az alacsonyabb borjúnevelési önköltség pozitív hatással volt a növekedésükre, a hizlalásra is.

Fő ágazatunk a sertésnevelés is, de eredményessége sajnos a kalkulált tervtől elmarad. Ennek fő oka, hogy a takarmányár növekedését nem követte arányosan az átvételi, felvásárlási ár növekedése.

Új ágazatunk a pecsenyekacsa hizlalás. Ez az ágazat több százezer forinttal javította vállalati eredményünket.

Az erdőgazdasági főágazatunk és a szolgáltatás nem hozta a tervezett eredményt. Ugyanakkor az előirányzott erdőfelújítási és erdőtelepítési munkákat elvégeztük, hála a facsemetékre kedvező időjárásnak – a tervezettől jobb eredményt és megmaradást értünk el.

– *Az eredményterv végrehajtásáért hány dolgozó szorgoskodik?*

– Gazdaságunk szervezett létszáma 340 fő. A dolgozók nyolcvan százaléka közvetlen részt vesz a termelőmunkában, a többi pedig a vezetés, szervezés, ügyintézés stb. területén végzi a munkáját.

– *Mennyi a dolgozók évi átlagbére? Más kereseti lehetőségek van-e a dolgozóknak a gazdaságban?*

– A tervezett évi átlagbér 102000 forint. Ezt talán néhány százalékkal túlteljesítettük. Ezen kívül jövedelem kiegészítő tevékenységet végezhet az, aki vállalja az illetmény vagy részes szőlőművelést, napraforgó termesztést, de szerződést köthet sertéshizlalásra is. Ezekkel a lehetőségekkel sok dolgozónk él, s jelentős jövedelemhez jut. Arról mindenképpen szólnom kell, hogy a dolgozók döntő többsége – saját, illetve családja életszínvonalának, életkörülményeinek fokozatos romlása ellenére is – eredményesen, felelősen végzi a munkáját. Kötődnek és ragaszkodnak a vállalatához.

Gaszó Béla

A gazdálkodás útjai

Sikerek és gondok a Borászati Melléktermék-Feldolgozó Vállalatnál

A Kiskunhalasi Állami Gazdaság 1987. január 1-jei hatállyal megalapított leányvállalata a BMF, harmadik gazdasági évet fejezte be az idén.

A leányvállalat alapegysége a borászati melléktermékek feldolgozása Kunfehértón 20 éve épült. Az üzem létesítése nem kevéssé megterhelő beruházási döntés alapján történt, és a 70-es évek elején jelentős veszteségbe sodorta a létesítő Kunfehértói Állami Gazdaságot.

A termelői kapacitás bővítésével, a szűk keresztmetszetek megszüntetésével és részleges termelészerkezet-átalakító rekonstrukcióval a Borkősavüzemet a 70-es évek végétől sikerült nyereségesse tenni.

Az önálló egység stabilizálásának javítására a „több lábbonálás” elvnek alkalmazásával a gazdaság a CHINOIN Gyógyszer- és Vegyészeti Termékek Gyárával közösen létesített egy gyógyszer-

üzemet, majd egy állati vérből humán proteint előállító üzem is felépített. A gyógyszerüzem azonban igen lassan indult be, a proteinüzem pedig, döntően piaci okokból nem váltotta be a hozzáfűzött reményeket.

Az 1985-ös és 1986-os katasztrofálisan rossz szőlőtermés és az ebből következő alapanyaghiány az önálló egység gazdaságilag kedvezőtlen helyzetét okozta. Az 1986-os évet a Borkősavüzem hosszú évek után először komoly veszteséggel zárta. A kialakult helyzet objektív értékelése után az állami gazdaság vezetése és a Vállalati Tanács úgy döntött, hogy az önálló egységből leányvállalatot alapít.

A BMF Leányvállalatot a Kiskunhalasi Állami Gazdaság 100 millió forinttal vagyonnal alapította.

A stratégiai célok közé tartozott a termelési szerkezet gyors megváltoztatása, a veszteséges proteinüzem „átfordítása” nyereséges

tevékenységgé.

A leányvállalat megalakulása óta a vezetői és műszaki állományt felrészítettük: 3 mérnököt, 1 közgazdászt és 2 üzembiztosot, többségükben fiatalokat vettünk fel.

A termelési szerkezet átalakításának egyik célja a szeszgyártás volt. Egyik oldalról a korábban drágán beszerzett szeszalapanyagok helyett mindenekelőtt a beszerzői munka felelősségének növelésével és az érdekességi rendszerünk javításával sikerült lényegesen olcsóbb anyagokhoz hozzájutni, másfelől a késztermékeknek sikerült növelni a piacképes, keresett termékek arányát. Ennek következtében a leányvállalat 1988 végére az 1986-os –2 millió forintos szesz ágazati eredményt szemben +30 millió forintot ért el, miközben a szesz önköltsége közel 30%-al csökkent.

A termelési szerkezet arányainak megváltoztatásában a gyógyszerüzemnek nagy szerepe volt. A korábban csak egyféle gyógyszer (Magurli) gyártására berendezkedett üzemben tablettagyártó és drázsírozó technológiát telepítettünk, és 1987-ben közel egy tucat gyógyszert gyártottunk a CHINOIN-nak bormunkában. Az 1986-ban realizált +0,5 millió forint ágazati eredménnyel szemben 1988-ban több mint 6 millió Ft-ot értünk el.

Megkezdődött a proteinüzem „átfordítása” is. A sor igen hosszú és változatos: pektinok, E-vitamin, almasav, teazörp, teakivonat, stb. Legperspektivikusabbnak a BOGUMIL gyógyteacsalád gyártása látszott. Alapos információgyűjtés és körültekintő döntéshozás után úgy döntöttünk, hogy megvalósítjuk. A beruházást 1987. második felében indítottuk. 1988. májusában megtörtént az első próbagyártás. 1988. júniusától pedig üzemszerűen gyártjuk a BOGUMIL gyógyteacsaládát a BOGUMIL Kiszárvételzet számára.

A proteingyártás alapanyagpiacának kedvezően alakulása miatt 1988-ban a leányvállalat vezetése úgy döntött, hogy a proteingyártást

megszünteti. A 25 millió Ft beruházással felépített létesítmény gyors megtérülése egyéb tevékenységek folytatásával biztosítottak látszik. Miközben megteremtettük a volt proteinüzem stabil nyereségszintjének alapját, kutatóintézetekkel közösen kifejlesztettünk egy sor „kulcsra kész” technológiát.

1987-ben beüzemeltük a törkölyüzeli berendezést, amely a második lévelőt kezdve már olcsóbb gőzenergiával látta el a vállalatot. A bormunkára ideszállított alapanyag gyártási hulladékából nagyobb mennyiségű olcsó borkősavat tudunk nyerni, így itt is nőtt az ágazati eredmény.

A leányvállalat 1987. évi vállalati mérleg szerinti eredménye az előző évi –26 millió Ft-al szemben +5,2 millió Ft volt.

1988-ban az alapításkor kitűzött célok elérésének határozott folytatása mellett döntöttünk, melynek eredményeként az 1988. évi mérlegeredmény meghaladta a +26 millió Ft-ot. Az 1989. évi várható eredményünk a termelési szerkezet további módosításai mellett +33 millió Ft körül várható.

Az elmúlt közel 3 év bemutatása nem lenne teljes, ha nem szólnánk a vállalati dolgozó kollektíva jövedelmének alakulásáról.

Önálló egységként a gazdasági egység dolgozóinak átlagbére az állami gazdaságban az utolsó előtti helyen állt. Ma az első. 3 év alatt a bruttó bérértékesítés meghaladja a 60%-ot. A fizikai dolgozók éves átlagkeresete ebben az évben el fogja érni a 100000 forintot.

Az eddigi fejlődés lendületét nem szabad, hogy megtörje az a tény, hogy a tevékenységi kör 70%-át kitevő gazdasági társaságnak december 31-ig át kell alakulnia a Társasági törvényben foglalt valamelyik társasági formába. Előzetes megfontolásaink alapján a GT-n kívüli tevékenységek bevonásával egy korlátozott felelősségű társaságot (kft-t vagy rt-t) kívánunk alakítani, és minthogy van külföldi tőke érdeklődés, nem zárjuk ki egy vegyesvállalat alapítás lehetőségét sem.

Baráti Péter

Ha a szeretet nem is, de az emberek maradnak

A Kiskunhalasi Állami Gazdaság négy évtizedes történetével egybefonódott a gazdaság politikai és érdekvédelmi szervezeteinek történetével. Elsősorban talán úgy, hogy a hierarchia csúcsein összefonódtak a szerepek. Például a gazdasági munka politikai feladatát, a politikai munka a gazdaság feladatát is volt. A múlt szerepvesztéseiről s a jelenlegi helyzetéről beszélgettünk dr. Várnai Lászlóval, az MSZMP volt pb. titkárával, személyzeti és oktatási főosztályvezetővel.

– *Hogyan összegezhető a politika látószögéből az állami gazdaság és a politikai szervezetek kapcsolata?*

– Én 1975 óta dolgozok a gazdaságban, így csak ezt az időszakot értékelhetem, mert akkor már párttag voltam. Abban az időben a gazdaságban működő párt- és ifjúsági KISZ szervezetek azokat a célkitűzéseket vallották magukénak, amit a gazdasági vezetés meghatározott, nem pedig fordítva. A pártszervezetek ezekre a feladatokra mozgósítottak, szervezték a közösségeket. Ez mellett jelentős szerepet vállaltak a kulturális és sport tevékenységek terén, amiben igen gazdag az elmúlt 40 éves leltár. Arról is szólnom kell, hogy – bár ez most furcsán hangzik – volt ennek a pártnak megerősítő funkciója is. Tehát egy-egy feladat megbeszélése után a vállalat vezetése egy közösséget érezhetett maga mögött. Összegezve a tapasztalatokat, amikor én idejöttem ezt a működést láttam, s ami nem lényegtelen, akkor ennek jelentős tömegbázisa volt, több száz fővel.

– *Ez volt a múlt. Mi a helyzet jelenleg?*

– Az elmúlt év májusában a

Kiskunhalasi Állami Gazdaság pártbizottsága azt a döntést hozta, hogy a gazdaságban függetlenített titkár nem dolgozhat. Megjegyzem, ez akkor még nagy meglepetést keltett. Másik fontos döntésünk az volt, hogy a politikai hierarchia levált a gazdasági vezetésről. Az 1989-es küldöttértekezlet, amelyik engem választott titkárává, azt a döntést hozta, hogy a vezetők kiválasztásába már nem szól bele. A kádertábla egyértelműen a múlté lett, továbbá az is, hogy a gazdasági munkában a párt nem vesz részt. A párt kivonulása a munkahelyről lényegében már akkor megtörtént. Megjegyzem a KISZ már korábban megszűnt. Tehát részünkről érthetetlen volt az a fantasztikus propagandakampány, ami a munkahelyi szerveződések ellen indult. A zért érthetetlen, mert lényeges funkcióik megszűntek, s csak mint baráti, munkatársi közösségek léteztek. Ezeknek pedig ezután is otthont kíván biztosítani az állami gazdaság. Mi úgy gondoljuk, hogy párttag dolgozóink – mindegy milyen párt tagjai – például a gazdaság klubunkban kívánunk rendszerezni öszejönni, s elhorrázni ide a barátait is, mi nem fogjuk megtiltani nekik ellenkezőleg, örömmel vesszük.

– *Most milyen minőségben politizál, hiszen megszűnt itt is az MSZMP?*

– Én az MSZP tagja, s egyszerűen szervezője vagyok. Nem könnyű vállalkozás ez, még akkor sem, ha nekem ez egzisztenciális kötődést nem jelent, nem is jelentett soha. Szerintem ez így van rendjén, aki politizálni akar, ne mással fizettesse a számlát.

Földi Lajos

Virágzó gyümölcsös.

Serneváli bokszparadicsom

Ma már csak a középkorosztály meg az idősebbek emlékében élnek a felejthetetlen bokszmeccsek, melyeknek helyszíne a mai Ezerjő Étterem, az akkori Sernevál volt.

Halász Péter, a honi ökölvívás egyik legendás alakja elcsukló hangon idézte fel emlékeit. Az ötvenes években kivívott halasi ökölvívás előbb a gimnáziumban, majd a moziban talált magának helyet, míg rá talált az igazi otthonára, a Sernevál nagytermére. 1957 és 63 között minden második vasárnap délelőtt százaknak jelentett igazi sportcsemegét szurkolni a halasi bokszolónak. Hogy mit jelentett ez a helyszín, ez a közönség? Amikor először idejött a Csepel csapata, edzőjük leszólt a nézőtérre, hogy egy fővárosi nagycsapat lejött falura, hogy bemutassa az igazi ökölvívást. A mérkőzést a „falusi” halasiak nyerték 9:7-re. Éveken át parázs csaták

az NB II-ben, majd a felejthetetlen sorsdöntő összecsapás a Ferencváros ellen. Ha Halas 15:3-ra nyer, NB I-es, ha ettől kisebb arányban, úgy az FTC kerül a legmagasabb osztályba.

Egy gombostűt nem lehetett volna azon a délelőttön leejteni a nagyteremben. 11:3-ra vezetünk, amikor a két Halász fivér mérkőzése volt már csupán hátra. Péter győzött, majd a mindent eldöntő összecsapáson bátyja, a közönség csodálatos szurkolása ellenére kikapott, így a Fradi jutott az NB I-be. Aki ezt a mérkőzést látta, soha nem felejtje el.

Pontosan negyedszázada, hogy megszűntek a serneváli bokszcsaták, ezt követte a halasi ökölvívás lassú megszűnése, majd végül a Sernevál utóda, az Ezerjő Étterem is bezárt.

De jó lenne még egyszer ilyen varázsos sportsikereket végigszurkolni a hajdani serciben!

H. R.

Egy régi szüret...

és egy új

KERTÉSZETI ÉS IPARI FŐÁGAZAT Rész és egész

A kertészeti és ipari főágazat 40 éves változásainak áttekintése – szerénytelenség nélkül állítható – gazdaságunk egész fejlődésének lényegét jelenti. A megalakuláskor és azt követően a jogelőd gazdaságainkban a gépesítés csak cél lehetett, a kertészet pedig egy volt – mégpedig nem a legfontosabb – a szerteágazó ágazatok, növénytermesztés, állattenyésztés között.

A kertészeti ágazaton belül is nagyon sok növényfajjal foglalkozott gazdaságunk. A magtermesztéstől a zöldség-, spárga-, borsó-, burgonya termelésen át a gyümölcs- szőlő termeszéséig.

A jogelőd gazdaságaink, a megalakult állami gazdaságok farmer típusú gazdálkodást folytattak. Mindennel foglalkoztak, amit előírtak, vagy aminek természetű hagyományai voltak környezetünkben.

A környék lakosai számára a legfontosabbat, a biztos megélhetést jelentette az állami gazdaságban dolgozni. Kiskunhalasról több százan jártak gyalog, kerékpárral, vonattal a Tájó Állami Gazdaságba. Kunfehértón, Balotaszálláson községek alakultak, elsősorban az állami gazdaság adta munkalehetőségre alapozva.

Az első Hoffer traktorok az 1950-es évek elején érkeztek, majd a Lanz Buldog, a Zetor K-25 traktorok megjelenésével az univerzális erőgépek segítették az itt dolgozók munkáját. Persze akkor még döntően csak szállítottak. A javítóműhelyekben a kovács szakma volt az első számú mesterség.

Az 1950-es évek végén, az 1960-as évek elején hatalmas méretű szőlő-gyümölcs telepítések óriási lendületet adtak a

kertészet fejlődésének. A sor- és tőtávolság, valamint a fajták a belföldön kialakult hagyományoknak megfelelően kerültek megválasztásra, de néhány éven belül, az országban először Kunfehértón, Gyöngyösi Béla főkertész javaslatára 2,40 m szélesre nyitottuk ki a szőlősorokat, éppen a gépesíthetőség miatt. Addig viszont a Wermorell típusú háti permetezőgépeket leváltandó, lövontatású permetezőgépek, traktorvontatású ekekapák jelentették az átmenetet. A magasnyomású ventilátoros permetezőgépeket Tájón szinte sorozatban gyártották Sipos Mihály és munkatársai. A Keritox permetezőgép-család alapötlete innen származik.

A fiatal szőlő-gyümölcs ültetvények termőrefordulásával több új probléma várt megoldásra. Megnőtt a szállítási igény, iparvágányok, teherautópark kellett, gyümölcs-csomagoló, válogatógépek, szőlő szállítására alkalmas edények, szőlőfeldogozó borpince beszerzése, építése vált szükségessé gazdaságunkban. A fejmvélesű kordonos szőlőültetvényekből 2,40 - 3,20 - 4,80 m sortávolságú faszlopos magasművelésű ültetvényeket alakítottunk ki, alakítottunk át. Akkor ezt korszerűsítésnek neveztük. Óriási munkával, kevés költséggel, Több száz hektáros méretekben végeztük el az átalakítást.

Brecska József szerint, aki öreg budárként 1947 óta dolgozott gazdaságunkban, megérszakoltuk a szőlőt. – Többen akkor is – ma már szinte minden kertész úgy gondolja, átgondoltabban kellett volna ezt a munkát elvégezni. Helikopteres növényvédelem, Uni-

mog autótraktor, szüretelő kombájnok. Ma nincs gazdaságunknak tőkéje még a meglévő technika szintentartásához sem. Ezért is igyekeztünk bevonni új ültetvényeink telepítéséhez – kölcsönös érdekesség szándékával – a lakosság pénzét is a szakcsoportos szőlőtelepítéshez, sikerrel. Ma már szőlőültetvényeink 70 %-át szakcsoportos, vállalkozói, továbbá illetményezőművelés formában, külső munkaerő igénybevételével műveljük.

Hol vannak már azok az idők, amikor 600 építőtáborozónak adtunk egész nyáron munkát! Az 1970-es évek közepén Tájón és Kunfehértón 300, Balotaszálláson 150, Kígyóson 80 fő kertészeti dolgozó volt, ma már csak töredéke. A mezőgazdasági, kertészeti munka ebben a formában elvesztette vonzását, tekintélyét. Ugyanakkor kiegészítő jövedelem-szerzési lehetőségként szinte minden társadalmi réteg érdekeinek megfelelően részt vesz a szőlőművelésben.

Változott a kertészeti munka műszaki hátterét biztosító gépesítés, nagyjavítás helyzete is. A központi javítóbazisok kiépítése mellett a kerületi műhelyek is kikövetelték maguknak a létjogosultságot. A gépeink elhasználtsága miatt ismét nőtt a háziagos javítás szerepe, ugyanakkor a piacra termelés is elemi szükségletté vált. Ma már jelentős a faipari tevékenységünk, felnövekedett a lakatosipari ágazat, építőink vállalkozásokban edződnek a kereseti-kínálati viszonyok közepe, de az ipari minőségi, magasabb műszaki igényt jelentő, kielégítő piacos termékgyártása, szerelése gazdaságunkban még várat magára.

Ma már gazdaságunkban elképzelhetetlen a szüret konténeres felépítmények, Rába kamionok nélkül. Autóbuszaink a kulturált munkabajárás biztosítása mellett – igény szerint egyre több szolgáltatást is végeznek.

Negyven év legfontosabb állomásait nehéz röviden áttekinteni különösen annak, aki csak közel 20 évet ismer ebből közvetlenül, de akit mindig érdekelt az elődök munkája, küzdelme. A teljesítőt messze elmaradva írtam le néhány gondolatot az ipari és kertészeti főágazat és „jogelőd” munkájáról. Nem szóltam a szőlőtermelési rendszerünkről, a 300000 hl bort biztosító szőlőtelepítési elképzelésekről Kiskunhalas környékén, a szocialista brigádmozgalomról, a Népköztársaság Kiváló Brigádja címet elnyert munkatársainkról, a mentőként meglévő dió és mogyoró ültetvényeinkről.

Néhány nevet a teljesség igénye nélkül meg kell említenem, akikre s akiknek jó munkájára szívesen gondolok: Uri Feri bácsi, a tájói gazdaság volt igazgatója, Szencs József és felesége, Kovács Kálmán, Kuklis István, Cseresznyés Istvánné, Patyi Jenő, Kuklis Sándor, Budai Kálmánné, Hudák János, János Sándor, Egyed Izsák Sándor, Pálfi István, Ország Antal, Csatári Sándor, Vass Lajos, Juhász Bálint, Boros József, Péter Szabó István, Törköly Vilmos, Nagy Mihály, Farkasné Jaramozovics Mária, Kovács István, Nyilas Antal, Adám Sándor, Ferenczi Imre, Jónás János, Minkó László, Szőke Ádám, Szabó Sándor, Sipos Lajos.

A dolgozók érdekképviselete a FARMER gazdaságban

Szarvas Imréné 23 éve dolgozik a gazdaságban. Szakszervezeti titkárnak a közelmúltban választották.

– Az egyre mélyülő politikai és gazdasági válságban vannak még követői a szakszervezeti mozgalomnak?

– Vállalatunknál 98 százalékos a dolgozók szervezetsége. Ebben az évben senki sem lépett ki a szakszervezetből.

– Mi vonzza egyáltalán a dolgozókat a szakszervezetbe? Attól félnek talán, hogy kenyér nélkül maradnak, ha megszűntetik a tagságukat?

– Szó sincs róla. Mint ahogy a belépés úgy a kilépés is önkéntes. S aki nem tagja a szakszervezetnek az munkája révén ugyanolyan megbecsült tagja a gazdaságnak mint a szervezett munkás. Am az emberek többsége nyugodtabb, amikor a munkahelyén érdekvédelmi szervezetet tud maga mögött. S a szakszervezeten kívül más érdekvédelmi szervezet jelenleg nem is működik a gazdaságban.

– Mit tehet a szervezet a dolgozókért, ahol a centrális vezetési elv érvényesül?

– Az igazgatónak s minden vezetőnek érdeke, – s véleményem szerint szükséglete is, – hogy pontosan ismerje a dolgozók helyzetét, véleményét az őket érintő döntésekről, a munkamorált és a hangulatot stb. A szakszervezet tisztviselői a munkahelyeken a többiekkel együtt dolgoznak a gazdasági feladatok végrehajtásán, lehetőségük van a valós helyzet megismerésére és a vezetők felé történő közvetítésre. Ugyanakkor lehetőségük van a dolgozók érdekében is fellépni például bérezés, szociális juttatás, a munkakörülmények javításának ügyében az igazgatónál. A szakszervezet képviselteti magát a munkaértekezleteken s ott beleszól a kinevezésekbe, a bérfejlesztésbe, szociális jellegű ügyekbe stb. A vállalat igazgatója egyébként igényli is a dolgozók érdekében történő szakszervezeti munkát.

Gaszó Béla

Szőlőszállító konténer

A MÚLT TÁRGYAI

Huszonhat év a gazdaságban

Révai András huszonhat éve dolgozik az állami gazdaságban. Mint elmondta, a mezőgazdasági gépszerező szakmát a jánoshalmi szakiskolában szerezte, az önálló életet pedig a Kiskunhalasi Állami Gazdaságban kezdte. Itt alapított családot is. Dolgozott traktoron, kombájon és karbantartó gépszerezőként is. Jelenleg is karbantartó. Érdeklődésére a következőket mondta el:

— A munkahelyemmel elégedett vagyok. Magas keresetem ugyan soha sem volt, ám a gazdaságban jövedelemkiegészítő tevékenységre is lehetőség van. Évente 70-80 darab sertés hizlalására kötök szerződést. Takarmánytermesztésre a gazdaság bérföldet biztosít. Kamatmentes kölcsönrel és más módon is segítettek a családi házam felépítését. Kényelmes lakással és 18 éve gépkocsival is rendelkezem. Két gyereket neveltem fel, a lányom ápolónő, a fiam károsos lakatos. A feleségem néhány éve bolti eladó. Panaszkodásra tehát nincs okom. A magas árak miatt az itt végzett munkámért járandó fizetésből viszont nem tudok megélni, ezért kell a mellette.

G. B.

Beszélgetés az egykori rettegett bombázóval

Jáger Gyurka csak a munkájának és a családjának él

A negyvenéves fennállását ünneplő állami gazdaság ipari főágazatában található egyik dolgozó immár harminckettedik éve áll a nagyüzem alkalmazásában. Ha kimondom a nevét, mégsem ez, hanem valami más jut mindenkihez az eszébe. Ha ezt mondom Jáger György persze, hogy a fociról van szó. A régmúlt idők dicsőségéről faggatom a ma 49 éves, hajdani rettegett labalás bombázót.

— *Hogyan foglalnád össze sommásan a pályán eltöltött idődet?*

— Tizenhat évesen mutatkoztam be az akkori Kinizsiben, majd 1973-ban fejeztem be játékos pályafutásomat. A közben eltelt idő során rugtam vagy 300 gölt, voltam bajnok csapat tagja, majd a 70-es évek híres, NB II-es bronzérmes csapatának tagja. Megadott az is, hogy zsúfolt lelátók előtt szórakoztathattuk a közönséget. Röviden ennyi.

— *Melyik gólod volt a legkedvesebb a háromszáz közül?*

— Egyértelműen az NB II-ben, a harmadik hely sorsát eldöntő PVSK elleni hazai mérkőzés. Itt egy jó harminc méteres szabadrúgásom döntött, ezzel a góllal nyertünk 1:0-ra. Ez a lövésem úgy süvített a felső sarokba ahogy meg van írva.

— *Pályafutásod során két rövid kitérőt is tettél...*

— Igen, 1965-ben *Bundzsák Dezső* ajánlására leigazolt a Vasas. Itt egy évet töltöttem

el. Ekkor KK-t és magyar bajnokságot nyertünk. Sajnos, csupán egyetlen bajnoki mérkőzésen játszottam az első csapatban. Az is igaz, ebbe a Vasasba bekerülni bárkinek nagyon nehéz volt. A másik kitérőm, amikor egy évet a megyei osztályban a helyi riválisban, a vasutasban töltöttem.

— *Van-e kapcsolatod ma a labdarúgással?*

— Nincs, amióta abbahagytam talán kétszer voltam kint foci meccsen. Ha hívnának jönnék. Nem hiszem, hogy edzőnek jó lennék, mert vagy mindent elnéznék, vagy olyan következetesen szigorú lennék, hogy megbuktatnának a játékosok. Ez a mai játék már nem az igazi, idegen nekem.

— *Mit jelent számodra az állami gazdaság?*

— Sok mindent. Itt kezdtem el dolgozni, mint suttyó gyerek, 1958-ban, itt lettem később autószerelő, majd jelenleg az ipari főágazat művezetője. Sportpályafutásom is a céghez kapcsolódott, mert itt biztosították a zavartalan felkészülés feltételeit, s magának a csapatnak is fő báziszerve a gazdaság volt. Jól érzem itt magam, az utánpótlás is biztosítva van, a fiam is itt dolgozik.

— *A fociban lesz-e folytatása a Jáger góloknak?*

— Sajnos nem, mert fiam rövid próbálkozás után abbahagyta a focit. Beláttam, nem lehet erőltetni. A fő, hogy az életben megtalálja a számítását. Ha az apjára hallgat itt a gazdaságban. H. R.

Szociálpolitikánkról –
– a teljesség igénye nélkül

Azzal, hogy az állam „gondoskodáspolitikája” visszavonulóban van, s a vállalatoktól egyre nagyobb erőfeszítést igényel a források megteremtése. Kinek a feladata a szociálpolitika (az államé vagy a vállalaté)? Sérti-e a termelés érdekeit, ha a feltétlenül szükségesnél többet fordít erre a célra a vállalat? Régi a vita s ma egyre aktuálisabb – egyértelmű választ nem könnyű adni – de a kialakult helyzetben kötelességünknek érezzük, hogy erőnkhez mér-

ten gondoskodjunk dolgozóinkról.

A Kiskunhalasi Állami Gazdaság évente kb. 30 millió forintot fordít szociális célra. A munkavégzéshez közvetlenül kapcsolódó ellátásokra 17 millió forintot fordítunk. Jóléti (szociális) és kulturális jutatásokra, úgymint az üzemi étkezés, üdültetés, segélyezés, sport-kulturális és egyéb szociális célú felhasználások – évi kb. 10 millió Ft-t fordítunk. Az egyéb juttatások, mindegyik a lakáscélú támogatások (kamatmentes hitel), a tanulmányi ösztöndíjak – ez kb. 3-5 millió forintot tesz ki évente. A dolgozók visszatérítése – a fenti 30 millióból – kb. évi 7 millió forint (étkezés, üdültetés, lakástörlesztés, munkásszállítás).

Melyek a fontosabb változások?

Lényeges változás pl., hogy az illetményföld korábban szociálpolitikai juttatásnak minősült az állami gazdaságban, mérteke az eltartottak számára függött. Az új földtervény ingyenes földhasználatra ad lehetőséget, munkavállalói jogon.

Módosult a szociális kiadások forrásoldala is, most a vállalat döntéséről – illetve költségviselőképességéről – függ, hogy termelési költségei között

mennyit fordít szociális célra. Ezt Kollektív Szerződésben határozzuk meg.

A szakszervezet kapcsolódó tevékenységéről:

A felhasználás elveit és részben gyakorlatát is a Szakszervezettel együttműködve alakítjuk és végesszük. Jó példa erre a vállalati üdültetés, feltételeit a gazdaság biztosítja, az igények közvetítését és a beutalást a szakszervezet végzi.

A segélyezés rendszerét az idén felülvizsgálta és módosította a Vállalati Szakszervezeti Bizottság. Vállalati pénzeszközökből biztosítjuk az alacsony nyugdíjösszeggel rendelkező, rászoruló nyugdíjaink havi rendszeres nyugdíjkiegészítő segélyét: környezettanulmány alapján nyugdíjaink fele, kb. 350 fő részesül 3-500 Ft segélyben. A szakszervezeti tagdíjreszesedés a forrása az egyéb segélyeknek: a szülési-, házassági és temetési segélyeknek, a nagycsaládosok és gyermeküket egyedül nevelők iskolázási segélyeinek és a szociális segélyeknek.

A szűkös keretek méltányos elosztására törekszünk, ami – reméljük – többségében dolgozóink és nyugdíjaink megértésével találkozunk.

Molnár Lászlóné

Merről fúj a szél?

Halasi Tükör

A Dél-Bács-Kiskun Megyei Vízmű Vállalat, a Kiskunhalasi Állami Gazdaság, a Kiskunhalasi Baromifeldolgozó Vállalat, a Kiskunhalasi Vörös Október Tsz., a Kiskunhalasi Vörös Szikra Tsz., a KUNÉP Kiskunhalasi Építőipari Vállalat, a Papíripari Vállalat Kiskunhalasi Gyára és a Kiskunhalasi Városi Tanács lapja

Szerkesztő a szerkesztőbizottság

A szerkesztőbizottság vezetője: **Földi Lajos**

Felelős szerkesztő: **Hámori Zoltán**

A szerkesztőség címe:

6400 Kiskunhalas, Köztársaság u. 17. – Telefon: 22-144

Kiadja: a Kiskunhalasi Baromifeldolgozó Vállalat

Felelős kiadó: **Forgács Péter** igazgató

Készült a Papíripari Vállalat Kiskunhalasi Gyára nyomda üzemében

Felelős vezető: **Dr. Novok-Rostás László** igazgató

ISSN 0239-0671